

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет

**Силабус навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет	педагогічний
Кафедра	Педагогіки та менеджменту освіти
Викладач(-і) 	ПІБ: Лебідь Інна Юхимівна Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат педагогічних наук E-mail: lebid.inna@kpmu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №1 (вул. Огієнка, 51), 423 авд. (кафедра педагогіки та менеджменту освіти) Профайл викладача: http://pedahohika.kpmu.edu.ua/lebid/
Лінк на освітній контент дисципліни	Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Moodle)
Статус дисципліни	Вибіркова освітня компонента
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредита / 90 год.
Мова викладання	українська
Форми здобуття вищої освіти	Очна (денна), заочна
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману, URL: https://integrity.kpmu.edu.ua</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекційні та практичні заняття курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі мають дотримуватися термінів виконання всіх видів робіт, передбачених курсом. Креативна ініціатива здобувачів підтримується.</p> <p>Неформальна освіта. Визнання К-ПНУ ім. Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної або інформальної освіти регламентує «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3yK496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
Компетентності	<p>Педагогічна компетентність:</p> <p><i>здатність:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – конкретно-історично підходити до аналізу педагогічних явищ і фактів; – визначати положення педагогічної теорії та практики, які сприяють розвитку педагогічного мислення, підвищенню педагогічної культури, зростанню педагогічної майстерності; – визначати основні закономірності та специфіку суспільно-педагогічного процесу в зарубіжних державах і в Україні у різні періоди розвитку; – виявляти провідні положення педагогічної теорії та освітньої практики;

	<ul style="list-style-type: none"> – відбирати позитивні педагогічні ідеї та виявляти можливості їх використання в практиці розбудови сучасної школи; – трансформувати теоретичні знання в практичні уміння та навички педагогічної діяльності; – аналізувати й узагальнювати кращі здобутки зарубіжної та національної освіти й педагогічної думки; – вибирати з минулого й сучасного педагогічного досвіду найбільш доцільні, такі, що відповідають традиціям, особливостям і умовам роботи закладів освіти різних регіонів України, форми, методи та прийоми освітнього процесу.
Результати навчання	<p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляти знання, необхідні для розв'язування практичних завдань в галузі освіти, формулювання мети й завдань педагогічної діяльності, прийняття оптимальних рішень при плануванні робіт в умовах нестандартних ситуацій; – застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення високої результативності освітнього процесу в закладах освіти; – забезпечувати інформаційно-методичний супровід власної освітньої, методичної, організаційної, виховної та наукової діяльності в закладах освіти; – встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально зорієнтовану взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу, що забезпечує творчий характер навчання здобувачів освіти. – співвідносити рівень особистісного і професійного розвитку з сучасними потребами ринку праці та моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення; – обґрунтовувати оцінку стратегічного розвитку колективу, групи.
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Зародження педагогічної думки в державах Стародавнього Світу.</p> <p>Тема 2. Педагогічні ідеї в епоху Середньовіччя.</p> <p>Тема 3. Педагогічна система Яна Амоса Коменського.</p> <p>Тема 4. Педагогічна думка країн Європи у XVII-XVIII ст.</p> <p>Тема 5. Педагогічна думка у країнах Західної Європи у XIX ст.</p> <p>Тема 6. Реформаторська педагогічна думка зарубіжних країн у кінці XIX-XXст.</p> <p>Тема 7. Педагогічна думка у стародавніх слов'ян та Київській Русі.</p> <p>Тема 8. Розвиток педагогічної думки в Україні в період піднесення національно-визвольного руху (XVI - перша пол. XVIII ст.).</p> <p>Тема 9. Розвиток української педагогічної думки у другій половині XVIII - першій половині XIX ст.</p> <p>Тема 10. Розвиток української педагогічної думки у другій половині XIX - на поч. XX ст.</p> <p>Тема 11. Розвиток педагогічної думки в Україні у XX ст.</p> <p>Тема 12. Відродження національної педагогічної думки в період становлення незалежної України.</p>
Методи навчання	Словесні, наочні, практичні, проблемні, інтерактивні.
Міждисциплінарні зв'язки	«Педагогіка», «Теорія та методика виховання», «Основи науково-педагогічних досліджень», «Педагогічна майстерність» «Психологія загальна та вікова», «Психологія педагогічна»,
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду КПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки : навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с. 2. Левківський М. Історія педагогіки. Підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 380 с. 3. Лебідь І.Ю., Дутко О.М. Іван Огієнко за українське національно-культурне відродження в часи національно-визвольної революції (1917-1920 рр.) // <i>Педагогічна освіта : теорія і практика</i>. Випуск (2-2018). Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д.Г., 2018 р. С. 105-113. 4. Лебідь І.Ю. Роль вчителя у контексті педагогічних ідей Василя Сухомлинського // <i>Педагогічні науки</i>. Кропивницький : «КОД», Випуск 17. 2018. С. 126-130. 5. Лебідь І.Ю. Самоосвіта вчителя у суспільно-політичному і освітньому просторі 1917-1920 рр. // <i>Педагогічна освіта : теорія і</i>

	<p><i>практика</i> : зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2019. Вип. 27(2). С. 64-72.</p> <p>6. Малихін А. О. Історія педагогіки в схемах, таблицях, ілюстраціях. Харків : ПромАрт, 2019. 324 с.</p> <p>7. Мосіяшенко В.А., Курок О.І., Задорожна Л.В. Історія педагогіки України в особах : навч. посіб. Суми : ВТД «Університетська книга», 2020. 266 с.</p> <p>8. Опанасенко Н.І. Історія педагогіки : Навчально-методичний посібник. Київ : Гуляєва В.М., 2020. 177 с. URI: http://ephsheir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/5549</p> <p>9. Сбруєва А.А., Рисіна М.Ю., Осьмук Н.Г., Чистякова І.А. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод.посіб. [для студ. закл. вищої освіти]. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 165 с.</p> <p>10. Таможська І.В. Історія педагогіки : методичні рекомендації до проведення семінарських і практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 48 с.</p>						
<p>Обсяг дисципліни (години) та види занять</p>	<p>Денна форма здобуття вищої освіти: лекції – 15 год., практичні – 15 год., самостійна робота – 60 год. Заочна форма здобуття вищої освіти: лекції - 6 год., практичні - 6 год., самостійна робота - 78 год.</p>						
<p>Поточний контроль</p>	<p>Здійснюється на практичних заняттях у формах: усного опитування під час виступів здобувачів вищої освіти, письмового експрес-контролю, виконання практичних завдань. Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи по завершенню вивчення змістового модуля.</p>						
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти з навчальної дисципліни</p> <table border="1" data-bbox="660 943 1476 1048"> <thead> <tr> <th data-bbox="660 943 1038 1003">Поточний контроль</th> <th data-bbox="1038 943 1326 1003">Модульний контроль</th> <th data-bbox="1326 943 1476 1003">Сума</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="660 1003 1038 1048">50</td> <td data-bbox="1038 1003 1326 1048">50</td> <td data-bbox="1326 1003 1476 1048">100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Поточний контроль</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами роботи на практичних заняттях складає 50 балів (за умови виконання всіх різновидів роботи, які передбачені планами практичних занять).</p> <p>Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях - 12. Оцінювання на навчальних заняттях переводяться у 50-бальну систему у наступному порядку: (Сер. бал.х 0,05 +0,4) х 50</p> <p>Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.</p> <p>Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p>Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.</p> <p>Студент, якого знання, уміння і навички на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).</p> <p>Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях:</p>	Поточний контроль	Модульний контроль	Сума	50	50	100
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума					
50	50	100					

Початковий (понятійний):

1 бал – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».

2 бали – здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.

3 бали – здобувач вищої освіти намагається аналізувати, порівнювати явища та процеси на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача дає прості відповіді на запитання.

Середній (репродуктивний):

4 бали – здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.

5 балів – здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.

6 балів – здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати освітні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.

Достатній (алгоритмічно дієвий):

7 балів – здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію.

8 балів – знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати наукове повідомлення і обґрунтувати його положення.

9 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить наукові поняття, категорії; формулює методологічні принципи; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані навички пошуку наукового матеріалу, здатний до його аналізу, систематизації.

Високий (творчо-професійний):

10 балів – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з дисципліни та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості науково-дослідної діяльності; робить аргументовані наукові висновки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

11 балів – здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію;

самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси.

12 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Самостійна робота

Перевірку питань й завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачу вищої освіти на практичному занятті (окремого балу за цей вид роботи не передбачено).

Крім цього, самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; самостійне вивчення окремих теоретичних тем курсу; підготовка до написання модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота (50 балів)

МКР передбачає визначення рівня теоретико-практичної компетентності з історії педагогіки через виконання відповідних завдань.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь з історії педагогіки.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на запропоновані два диференційовані теоретичних питання (по 15 б.) та практичного завдання (20 б.). максимальна кількість балів за МКР – 50. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 30 балів, в іншому випадку МКР потрібно виконати повторно. До написання МКР допускаються всі здобувачі вищої освіти, позитивну оцінку не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

При оцінюванні результатів модульної контрольної роботи, враховується:

- 1) рівень засвоєння знань (рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повнота і точність знань);
- 2) якість актуалізації здобувачами вищої освіти знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура професійного мовлення);
- 3) сформованості умінь і навичок використання засвоєних знань на практиці;
- 4) прояв творчості й самостійності в навчально-пізнавальній діяльності;
- 5) якість виконання роботи (зовнішнє оформлення, своєчасність виконання, ретельність тощо).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (у формі відповідей на питання)

Оцінки «**відмінно**» (50-45 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою літературою.

Оцінки «**добре**» (44-37 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив повне знання навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну літературу. Проте при цьому допустив несуттєві неточності.

Оцінки «**задовільно**» (36-30 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу, частково

	<p>справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої літератури.</p> <p>Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється здобувачам вищої освіти, які допустили суттєві помилки під час виконання модульної контрольної роботи.</p> <p>Оцінка «незадовільно» (29 і менше балів) виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною літературою курсу.</p> <p>Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється здобувачам вищої освіти, які не виявили знань або виявили їх недостатньо під час виконання модульної контрольної роботи.</p>
Підсумковий контроль	Залік
Локація	Згідно з розкладом https://kpnpu.edu.ua/rozklad-zaniat/